

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyíltterben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Jegyzés.

Schvarz és Fekete testvérek voltak. Az egyik tehennel kereskedett, a másik... de hagyjuk a csattanóját. Ugy esett a dolog, hogy Schvarz harminc forintért egy tehenet adott el Feketének. Fekete elhitte, hogy az üsző testvérek között se ér meg kevesebbet, s hazavitte az őgáza. Estelele a tehen nyugtalankodni kezdett, reggelre pedig, se szó, se beszéd, megdöglött. Fekete siettembe odament: azonnal a rendőrségre szaladt, bejelenteni. Ugyanakkor eladott Schvarz, bádogan dörzsölgette kezét, beült a fővárosi házba, és megpirolgott. Ma este beült akart, a purer azt jelentette a fizestről, hogy hancs. Schvarz kivette egy másik fizest: az is hancs volt, kivette a harmadikat az se volt jobb. Kedves öcséje újpesti pénzzel fizette ki a tehenet. Természetesen Schvarz is elszaladt a rendőrségre, ahol ugyanakkor tette

meg a feljelentést Fekete. A testvérek harcra itt véget ért, mert most már a törvény dolga lesz igazságot tenni melyikök csapta be jobban a másikat, a vége pedig az lesz, hogy mind a kettőt becsukják.

A lakók forradalma.

Budapest székesfőváros egyébként mindenhez hozzászólt. Népeknek ez esztendőben egy új szokatlan mozgásmóddal kellett megismerkednie. Lakók forradalmával. A napokban is tengernyi néptömeg lepte el az utcákat és tüntető körmenetet rendezett a fizetetlenül lakóknak ellen, akik a bérházaik bérletében ma már megszégyenítik a legkipróbáltabb Atenamedesi csavart is. Napiróndon van, hogy egy-egy bérház szarva lakócserege fellázad a háziúrzsarnokság ellen és ma már nemcsak kér egy kis keresztényi irgalmat, hanem követelőzik és a tömeg erejével akar

méltányos helyzetet teremteni.

Valóban elrettentő is az az állapot, ami Magyarországon lakás viszonyokat tekintve van. Ha a fővárostól el is tekintünk, csak a vidéki nagyobb városok lakásviszonyait nézzük, azt tapasztaljuk, hogy manapság kényelmesen lakni egyike a legnagyobb luxusoknak. Hogy lehet ez, kérdezi az ember ámulva? Hiszen szinte szédítő gyorsasággal emelkednek még a vidéki városokban is a nagy, modern bérházak, az ország népessége pedig éppenséggel nem szaporodott oly nagy mértékben, hogy az építőipar ne tudjon a lakás igények kielégítésében lépést tartani a népesség gyarapodásával. Kell tehát valami kóros tünetnek lenni, ami magyarázatul szolgál ennek az egészségtelen állapotnak. Sőt ha a máig is nagy mértékben dúló kivándorlást számításhoz vesszük, Magyarországon kellene lakásviszonyok dolgában a legideálisabb állapotnak lenni.

T Á R C A.

A bér.

Irta: NÉMETH PÁL.

Abban az időben történt az én itt leírt történetem, mikor Csiaffer basa, a „boldog” volt kormányzója Bédának. A „boldog” és a „gazdag” Csiaffer basa, ki a magyarok jóindulata, igazságossága révén az ország akkori kormányzásába befolyó magyar főurak jóindulatát is megtudta szerezni magának, Bethlen Gábor egyenesen „testvérének” nevezte.

Az ő kormányzásának idején élt Budavárban egy fiatal magyar vitéz, Zarándi Miklós. Künn lakott valahol a karaván-szeráj mellett egy igénytelen, felig rombadült

felig romladozó házban, de a ház ablakai előtt nyíltak nagy Budavárban a legszebb, legillatosabb virágok, s néha oly fájó, mélabus ének hangzott a ház belsejéből, hogy az ablak alatt — megbűvölten a csodás énektől — meglepetve állottak meg a járókelők.

Történt, hogy egy vágyat keltő júliusi alkonyon, mikor az ember szíve önkénytelenül telik meg hangulattal, dallal, szerelemmel — Csiaffer, a „boldog” meglátogatta Agberik effendit. Utja a Zarándi Miklós háza előtt vezetett el, a honnan épp egy szicíliai barcarol hangjai csapódtak ki, telve lemondással:

„Addio Therese, addio

Al mio ritorno ti sposero...”

A szokatlan hangok s az ismeretlen

nyelv hallatára Csiaffer basa meglepetten állott meg, míg vegre a dal ethangzása után gondolatokba merülve haladt tovább Agberik effendi küszöbéig. És itt kezdődik az én tulajdonképeni történetem, mert írva volt, hogy ez az est az események estje legyen.

*

Zarándi Miklóshoz az említett este bezörgetett Omár, a csasz.

— Fáradj át Agberik effendihez, ott vár rád Csiaffer basa, a bölcesség nagy csillaga, a jóság napsugara, a kegyelem fénye, kire fordítsa Allah gyönyörűséggel az ő tekintetét.

Zarándi Miklós a kereveten feküdt. Initialés pergamentjét — melyből olvasott — el se vonta szeméi elől, mikor hidegen válaszolt:

Jacobi antinicotin szivarkahüvely
Jacobi extra szivarkapapír

elsőrangú gyártmányok.

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

Hát pedig ennek éppen az ellenkezője az igazság. És ha az okát keressük, a gondolkozó ember hamar rájön, hogy a kóros állapotnak nincs más oka, mint a városokba való özönlés, ami ellen a magyar agráriusok már évek óta küzdenek, sajnos, nem a legtöbb sikerrel.

Nézzük csak magát Budapest fővárost. Hiszen csak úgy vonzza magához a vidéki elemeket. A kaszára, kapára termett, munkabíró egyénnek gyári kalapácsot ad a kezébe, vagy a legrosszabb esetben hólapátos.

A székesfőváros természetellenes, mesterséges, a vidék rovására történő fejlesztése megszorította nagy mértékben a proletár sereget. Ha a főváros fejlesztése szociális alapon történt volna, azok a bajok, amik most oly óriásoknak tűnnek fel, jóval kisebbek lennének. Sajnos, a főváros is csak az utolsó órában kezdett hozzájárni olcsó munkáslakások építéséhez, akkor is az államnak kellett őt figyelmeztetni erre a szociális kötelességére. Olyan színben tűnik fel ez a dolog, mintha valaki vendégét hív magához és a sertés ólba küldi aludni. Luxusépületek emelésére mind volt pénz, de olcsó lakások építésére még most sincsen.

A vidéki nagyobb városok is szenvednek ugyanebben a bajban és azok is csak a tizenkettedik órában kezdenek felocsudni. Ám jó helyezkedjünk arra az álláspontra, hogy a munkáskezeknek a városba való özönlése szükséges az ipar megteremtése szempontjából. Ha elfogadjuk is ezt az

álláspontot, akkor is szín igazság marad az, hogy az ipar állandóan stagnálni fog a munkásnép szociális igényeinek kielégítése nélkül. Elsősorban is lakás kell a munkásnak, ahol napi fáradozásait kipihenhesse, másod sorban olcsó és egészséges ételmezés. Sem Budapesten, sem a vidéki nagy városokban nem találja fel ezt a munkás, úgy hogy, ha a sorsa ilyen metropolisokba veti, kettő közül kell választania, vagy koplal, vagy pedig odukban lakik. Miután az előbbi nehezebb elviselni, rendszerint az utóbbit választja.

Nem akurunk mi a háziurak ellen menydörögni, utóvégre is minden ember úgy gyümölcsözteti befektetett pénzét, ahogy tudja, hanem igenis kárhoztatjuk azokat az intéző köröket, akiknek feladatuk lenne az alsóbb néprétegek anyagi és erkölcsi érdekeiről való gondoskodás. A forrongó lakók, ámjé, abugolják meg a háziurakat is, de jusson egy-két abug az olyan magisztrátusoknak és városatyáknak is, akik elsőbrendű feladatnak tartják, a milliós városháza és félmilliós színház építését, mint munkáslakások létesítését, vagy ami éppen olyan nélkülözhetlen, a csatornázás és vízvezeték kiépítését.

A baromfi értékesítése.

Egész mezőgazdaságunkban alig akadunk olyan vigasztaló statisztikai adatokra, mint a baromfiértékesítésnél, amennyiben míg más árucikkeknél és terményeknél értékesítő szövetkezetek közbenjárására kell törekednünk és

piacok megteremtéséről gondoskodnunk, addig baromfiból még nem tudunk annyit termelni, amennyit értékesíteni tudunk s azért minden tényezőnek igénybevételével arra kell törekednünk, hogy a termelést és pedig lehetőleg nagyarányokban fokozzuk.

A statisztikai számadatok azonban melyeknek kellő pontosságában semmi okunk kötelkedni nincs, a baromfiértékesítésnél, nagyon hasonlítanak a kendőzött hölgyhöz, akinek szépségmáza alatt a szakértő szem csakhamar felfedezi a vénség ráncait. Nagy baj ugyanis, hogy a baromfiértékesítő népünk még mindegy nem akarja a külföldi példát követni, hanem ősi nyomdokokon halad és úgy a vevő, mint az eladó, csak a külső formáját tekintti az állatoknak gondolkodásformán emelgetve becsüli a súlyát, a combját és mellét tapogatja, holott a legtöbb falusi elárúsító, ha bejön a heti vásárra, ott ma már sem gyümölcsöt, sem burgonyát nem árul régi módi szerint kupacokban, hanem magával hozzá mértékét és kilószámra adja áruját úgy a saját, mint vevője megnyugtatására. Ugyanez alá esik a tojásnak és a tollnak értékesítése is ha a tojás ára egy-egy hetivásáros napon megállapodik, akkor a jóval nagyobb tojásból is hármát kénytelen adni a termelő egy hatosért, miag a komasszonya szintén egy hatost kap jóval kevesebb értékű kisebb tojásért. A toll értékesítéséről pedig legjobb hallgatnunk, mert míg épen mostanában folyik a Károly-körút Mellinger

— Mond meg Csiaffernek, hogy bizonynyal egyforma a távolság az én házamtól az effendi házáig és viszont. És kettőnk közül bizonynyal nem én vagyok az, ki a másiknak valamit mondani akar; hisz láthatod, csausz; — én olvasok. Béke veled.

A válasz vételekor — mit Omár remegve tolmácsolt a nagyur előtt — Agberik a dühtől sápadtan ugrott fel a szőnyegről.

— A hitetlen nagyur! A minden koldusok legnyomorultabbja merte dühre gerjeszteni az én legkedvesebb vendégemet az én házamban? Oh! hogy homályosodjon el napja és ne kövesse testét az árnyék! Mit szándékozol tenni véle, jó uram?

Csiaffer is felemelkedett. De arcának jószágos kifejezés egy árnyulattal sem lett komorabb.

— Átmegyek hozzá. Téged pedig Agberik, arra kérek: imádkozd szorgalmasan az esti szurát, mert bizony, bizony oktalnok voltak a te átkaid.

Agberik e szavakra álmélkodott volna,

de mivel a Korán Allah földi helytartójának tettei felett való megütközést tiltja — visszafojtotta az ajkára toluló szavakat s porig hajolva, mondta:

— Vonjon be utaidban palástjának szegélyével Allah. Szívedet kerülje el messze az Elbis. Gondolj a te szolgádra s ne boruljon el arcod, ha arcára tekint. Aleikum unallah!

*

Este váltott az alkonyat. A júliusi esti fuvalat keresztül száguldott a fák levelein s a falevelek — mintha megannyi levél a fára függesztett kis ezüst harang volna — csodálatosan szép és sejtelmesen titokzatos zenébe verődik össze.

A szobában ültek Csiaffer és Zarándi.

— Nővéred olasz?

— Nem, Csiaffer basa, de sokáig időzött Sziciliában.

— Add őt nekem, Zarándi. Legyen ő rózsakertem legszebbik virága, legyen a napfényem, boldogságom. Miriám óta, — kit

a próféta kapott ajándéknak — nem hiszem, hogy szebb nő lenne nála. Elég hangjának zenéjét hallani, hogy megszeressük őt.

— De hisz nem is láttad őt, basa.

— Hát látja-e valaha igaz hívő azt, kit neijévé tesz, míg nem neje? Nem láttam még nővéred, de eneke szebb, mint a hurik zenéje s ha kacag, kéjtől remegnek meg a levegőben száguldó dsinek. Mit kell ismerünk, hogy a lelket ismerjük meg?

Valamit, ami belőle fakad. S mi az ének, ha nem kifejezője annak, amit a lélek magába zár. Olyan varázsolatosan szép az a dal, amilyen nemes a lélek. És lehet-e nemes lélek porhüvelybe csunya? Add őt nekem Zarándi s én csókolni fogom lábainak nyomát s te aga leondesz a renegátok között. Biborból Készítettetek nekod kaftánt s a nap megszégyenül, ha meglátja turbánod követ. Szerelmet, földfeletti szerelmet sovárgok. „Boldog”-nak neveznek, de vajjon lehetné-e boldog, ha te megtagadod tőlem a paradicsomot.

Egy biztos megélhetésű üzlethez társat keresek 2000 kor.-val.

Cím a kiadóban.

udvarában, illetőleg a pesti tavaszi vásáron a nagy tollvásár, melyről az egész világ tollkereskedője tudja, hogy milyen óriási mértékű s amelyen nemcsak a honi, hanem az egész balkáni galíciai és délországi tolltermelés is értékesítésre kerül és megérkezik arra az osztrák, német, francia, angol és amerikai kereskedő. Csak mi, csak a magyar nép nem tudja ezt és a legelső tyukásznak, a legelőször begéret potom árért vesztegeti el azt a tollat, amely a személdombra nem került s nyereszkezik az eladáson még a harmad, negyed meg ötödköz is és mire termelők városi ügyvéd fia meg-nősül és családot alapít, akkor a hatodik kézből lihetetlenül magas árért vásárolja meg a külföldről visszakerült feldolgozott tollneműt.

Ezek a visszás állapotok azok, amelyek ha nem is gátolják meg általánosságban a baromfitenyésztés fokozását de nagyban gátolják a baromfiállomány feljavítását és nagy nehéz nyugati fajok termelését, amelyek minden esetre nagyobb gondozást igényelnek, mint a századok óta meghonosult honi kisebb faj és mindennek ellenére, mert sem a baromfi sem pedig annak terméke nem sulyszámra kerül a piacra, a termelő nem kapja meg a nagy nyugati fajért a kellő értéket s termelést egyszerűen abba hagyja.

Ebben bűnösök különben a hízalótelepek is, melyek a leghitványabb legsoványabb, tehát legolcsóbb fajt,

így az apró bosnyák és szerb pulykát vásárolják össze s azt hizlalják föl, értékesítvén ugyanazért az árért, amelyet a termelő a fajbaromfiért kap. Persze, mert ami népünk még arra sem kapható, — hogy kivéven az egy, ö-zsi libát, — a baromfi-hizlalással csak kezdetlegesen is foglalkozzék.

Vidéki gazdaköreinknek, úgy mint az egyes tenyésztőknek arra kell törekedniük, hogy ezeket a dolgokat a nép érdekében vele megértessék, sőt attól sem kellene a községi képviselőknek visszariadniuk, hogy egyes helyeken kimondják azt, hogy éppen úgy, mint a húst, a zsírt nem szabad sulymérték nélkül árusítani, nem szabad ezt a baromfi-árusítónak sem tennie. Ilyen úton, — ha másként nem, — nagy szolgálatot tehetünk baromfitenyésztőinknek!

Ló és szarvasmarhadíjazás Csabán.

A békésvármegyei gazdasági egyesület az évenként rendezni szokott állatdíjazást az idén Békéscsabán, szeptember 18-án tartja meg s annak programja a következő:

1. A kiállítás és díjazás célja a vármegye állattenyésztésének fejlesztése lévén, kiállíthatja minden békésvármegyei gazda a félévnél régebb idő óta tulajdonában levő lovát, valamint szarvasmarháját.

2. A díjazásra való kiállítást Békés-

csabán, a Vásártéren, e hó 18-án, d. e. 9 órakor nyitjuk meg.

3. A díjazásra felkérendő bírálóbizottság a helyszínén alakul meg, a bírálat befejeztével az eredményt azonnal meghirdeti s a pénzdíjakat azonnal kiosztja.

4. A kiállítani szándékozók az egyesületi titkárnál jelentkezhetnek, a mai naptól fogva szeptember 17-ig; az állatok elhelyezéséről az egyesület, takarmány és alomszalmáról azonban a tulajdonos maga gondoskodik.

5. A kiállítás díjtalan és költségmentes.

6. Kiállíthat minden békésvármegyei gazda, pénzdíjat azonban csakis gazdasági egyesületi tag kaphat, aki — ha még nem volt tagja az együletnek — a kiállítás reggelén is beiratkozhat.

Ugy a lovak, valamint a szarvasmarhákra kitűzött díjakon kívül az egyesület díjaz a szükséghez képest ezüst- és bronz-érmekkel és oklevelekkel, mely esetben mindegyik osztálynál az I-ső díj arany oklevél, a II-ik díj ezüst érem, a III-ik díj ezüst oklevél, a IV-ik díj bronz érem, az V-ik díj bronz oklevél.

Pénzdíjakra csakis — együleti tag — kisgazdák számíthatnak, uradalnak, nagy- és középbirtokosok, valamint nem együleti tagok állatai csakis oklevéllel, vagy éremmel tüntethetők ki.

Az elnökséggel egyetértőleg, jogában áll a bíráló-bizottságnak a díjakat egyik osztályból a másikba áttenni.

Kérdőkördésekre felvilágosítás-

— Nem értem okoskodásod, basa, de nem is akarom fejemet törni rajta. Lehetetlen, a mit kívánsz.

— Nem erőszakoskodom veled, csak figyelmeztetni akarlak, hogy van hatalmam más utakon elérni azt, amit kívánsz.

Csiaffer basa, én hatalmad kétségbe nem vonom. De hatalmad is megtörik egy talizmánon, mely birtokomban van.

— Talán a szultán, a ragyogó napok legfényesebbje adott neked formánt és gyűrűt...? sietett közbevágni a basa.

— Nem. A szultánt én nem ösmerem. De Rákóczi György, ki téged „atyja”-nak nevez, levelet adott nekem hozzád, mely biztosítja sérthetlenségemet. E levél, melyről szólok, itt van; csak most adom át, most is azért, hogy óvj meg minket továbbra ily ajánlatoktól s ránk nézve — bocsáss meg! — nem megfizetendő feltevéseidről.

Csiaffer tisztelettel törte fel a fejedelem levelének pecsétjét s figyelmesen olvasta a levél sorait:

Nagyságos barátom!

Mig Buda kormányzója vagy: figyelmedbe ajánlom e levél átadóját. Zarándit. Buda kormányzója vagy pedig lenni július 20-áig. Biztosan tudom, hogy a

porta rávetette szemét gazdaságodra és Husszán belgrádi basa leendő utódod. Jutalmad mi léssen, tudod. Időd van: menekülj. Béke vezéreljen!

Rákóczi.

Csiaffer, a „boldog”, arcizmainak egyetlen rándulása nélkül olvasta a levelet.

— Mióta van te nálad e levél?

— Egy hónapja. Mivel az én beajánlásom van benne, nem tartottam szükségesnek vele sietni. Most is fellépésem készített átadására.

— Nem késtél el vele, fiam. Ma van ugyebár július 20-ika?

— Igen. Július huszadikát írjuk.

— Ugy a szerelem immár nem bánt. Más gondolatok foglalkoztatnak. Feledd el, amit mondtam. Uradnak pedig mondd meg: gondoskodása megfogyott, de kár volt e levelet írnia. Igaz hívó a Végzet elől nem igyekszik menekülni s Csiaffer sem fog soha. Zarándi! béke veled és veletek!

A bucsuzót épen az ajtóban érte Omár, a csausz.

— Nagyur, jer otthonodba. A padisah és Husszán basa követői várnak reád.

*

Budára ráfeküdt teljes sötétlet az este.

Az elgondolkozva haladó Csiaffert föl-dig hajolva köszöntötték a szembekerülők, míg az utána jövők meglapították lépéseiket, hogy meg ne előzzék Allah kegyeltjét, a szultán kedvencét, a „boldog” basát, ki oly soká lehetett volna még „boldog”, ha történetesen nem lett volna „gazdag”.

Tudta, hogy a selyemzsinór várja, de ő nem rettent meg a Végzettől, hiszen az Alkoránban írva áll: „... Vakon engedelmeskedjete azoknak, kiknek közületek a főhatalom jutott...” Ment, nem azért, hogy a szultán óhajának engedjen, de hogy ne tegyen ellenkezőt azzal, amit tanít a Korán.

És így menetközben elgondolkozott.

Ime: előbb még hangulattal, egy ének dallamaival, szerelemmel volt tele a lelke, s most már mindez elmúlt. És ő tanul a házai vezető uton megbarátkozni a halál gondolatával s eszébe sem jutott, tudva az elkövetkezendőket, a menekülés, s ha néha mégis visszadöbbszent a közel halál gondolatától, ha ujult erővel tört fel szívéből a vágy: boldognak lenni, élni, csókolni, szeretni; határozatlán tette a műezsim éjjeli ájtatosságra intő, egyhangu kiáltása:

„La ilah' ill' Allah!”

kat az egyesület titkára (akár szóval, akár írásban) szívesen nyújt.

A kiállítandó állatoknak reggel 8 órakor már a Vásártéren kell lenni.

A kiállítás napján, délután 3 órakor a csabai m. kir. fölmivesiskola telepén a Jurenák-féle ekét mutatja be munkájukban az egyesület.

H I R E K.

— *Esküvő.* Tusjak György e hó 6-án vezette oltárhoz az ó-temp-lomban Thury Etuskát.

— *Az új iskola tantestülete.* Az ág. hitv. ev. egyház ujonnan épített iskolájának tantestületét az egyháztanács már egybeállította. A tantestület tagjai: Dankó Soma, Rohoska Jenő, Laurenczi János, Huba János Chovan Jolán és Gyuris Mátyás Dankó Soma eddigi fizetésének megtartásával az iskolaépületben kap lakást, a többi tanítónak alapfizetése 1100 K. készpénz és 360 K. lakbér.

— *Huszonöt éves jubileum.* Baghi Pál szarvasi községi adólistát augusztus 13-án tölti be 25-ik évét annak, hogy Szarvas község képviselő-testülete adóügyi imoknak megválasztotta. Ez idő alatt állandóan az adóügy-nél dolgozott s előzékeny, lelkiismeretes, pontos és példás szorgalmával ugy az adózó közönség; valamint felebbvalói szeretetét és tiszteletét kiérdemelte.

— *Mariházy színtársulata* e héten kezdi meg két hétre terjedő előadásainak sorozatát Nagy-Szentmik-lóson. Két hét után a társulat Makóra, onnan pedig hozzánk Szarvasra jön.

— *Az ó-szölői ásatásról.* Rekkenő hőségben és különösen a ó szölői lakosság nagy érdeklődése mellett ment végbe a honfoglalás korabeli telepen rendezett régészeti ásatás f. hó 2-án, 3-án és 4-én. Az ásatás alkalmával 9 sir nyitattott meg, melyek közül kettő feldult állapotban volt. A feltárt sírok között egyben asszonyi váz, négyben 6-7 éves gyermek váz és négyben idősebb koru férfi váz találtatott. A férfi csontvázak közül ki-tűnt az egyik feltűnő nagyságával, hossza 182 cm. volt, ugy hogy életében legalább is 190 cm. termetmagassággal bírt. A férfi vázak közül kettőnél felette exgdált állapotú vas mellékletekre akadtak, melyekből az illető harcos voltát lehetett megállapítani. E mellékletek voltak: vas nyilcsucok, vas szíjkarika töredékek, rongált állapotú körte alakú kengyelvas, egy kisebb vas tör néhány töredéke; a női váz mellékletét képezték: két

drb. bronz karkötő, az egyik négy sodronyból fonott, teljesen ép fejdísz-szel. A másik egyszerűbb forma, egy huzatból készült. Mindkettő zöld patinával bevont. Az ásatás 4 helyen végeztelett, a huzott kutató árkok összesen 140 méter hosszúak voltak. A vázak fekvése kivétel nélkül kelet nyugati irányu volt, a láb keletnek, a fej nyugatnak irányában, az arc keletre tekintő. Az egyik gyermeki váz fejének bal oldalán egyszerű bronz fülkarikára akadtak, megfelelő anyagi fedezet esetén a megkezdett kutatás ez év őszének elején tovább folytatattatik.

— *Tanítójelölés.* Az ág. hitv. ev. egyház presbiteriuma, pénteken eszközölte a jelölést az előléptetés folytán megüresedett öt tanyai tanítói állásra. A betöltendő állásokra pályázati hirdetés nélkül 9-en jelentkeztek, kik közül 8 szarvasi szülött s 1 vidéki. A pályázók nevei: Belopotoczky János, Deitrich József, Palyó Mihály, Rohony Pál, Rohoska Gyula, Rohoska Lajos, Slajcho István, Tóth Pál, Vitális Pál.

— *Ifjusági egyesület.* A szarvasi iparos tanonciskolai felügyelő bizottság határozatilag kimondotta az ipariskolai ifjusági egyesület megalakítását. Az egyesület vezetésével Molnár János igazgatót bízta meg, aki az egyesület alapszabályait a legutóbb tartott felügyelőbizottsági ülésen beterjesztette, azokat a bizottság elfogadta s megerősítés illetve jóváhagyás céljából a vall. közokt. miniszt. beküldte. Az egyesület alapszabályát egyik számunkban a vezetőség engedelmével majd közöljük.

— *Sorozás.* A f. évi fősorozás megtartása amintmár közöltük, július 15 illetőleg 25-től kezdődőleg volt tervbe véve. A sorozási tervek is ezen határidők figyelembe vételével állítottak össze. Minthogy azonban az ujoncjutalékot a képviselőház csak szerdán szavaszta meg, ennél fogva szükségessé vált, hogy a sorozási terv egyes sorozó járásokra nézve újból megállapíttassék. A már közölt terv szerint a szeghalmi és szarvasi járásokban augusztus 1-én kezdődött volna a sorozás, mivel azonban a hadkötelesek az idő rövidege miatt megidézhetők nem voltak, ezért az említett két járásban a sorozásra új határidő lesz kitűzendő. Ezek szerint a sorozás a vármegye területén a békési járásban fog megkezdődni és pedig augusztus 8-án és tart augusztus 31-ig, Gyulán augusztus 30 és 31-én a gyulai járás pedig augusztus 27 és 29-én a békéscsabai járásban szeptember 3-tól 10-ig, az

orosházi járásban szeptember 7-től 10-ig, a gyomai járásban szeptember 12-től 15-ig fognak a sorozások végbemeni. Szarvasra és Szeghalomra nézve új határidő lesz megállapítva, azonban ezen járásokban is a sorozásnak szeptember 15-ig be kell fejeztetni.

— *Körözés.* Biszterszky Pál szarvasi lakos leánya Biszterszky Zsuzsanna 13 éves f. évi június hó 30-án eltávozott s azóta nem tért vissza. A leány termete növésben arca kerek, szemei kékek, haja és szemöldöke barnás, orra, szája, rendes, fogai épek, ruházata festő szoknya és felöltő, cipőt és még több ruhaneműt is elvitt magával. Körözését elrendelték.

— *Iparos tanoncole.* A kereskedelmi miniszter egy esetről kifolyólag rendeletet adott ki, hogy ezen-tul iparos és kereskedő tanonccal próba időt nem szabad töltetni, hanem azonnal tanonc szerződés állítandó ki. A felszabadításnál a kikötött tanuló szigorúan betartandó, a tanonc szerződés letelte előtt csak hatósági engedéllyel eszközölhető a szabadítás. A szabadítás két hónappal előre bejelentendő az iparfestületben, a jelentés az iparhatósági megbízottaknak adatlik ki akik kötelesek a felszabadítandót a műhelyben megvizsgálni, s szerzett tapasztalatok alapján véleményt adni a tanoncviszony megszüntetése vagy megnevezhetése iránt.

— *Ipariskoláink fejlesztése.* A községi iparos tanonciskolát az illetékes tényezők fokról-fokra fejlesztik, s fáradtságot nem ismerő buzgalommal megragadnak és felhasználni igyekeznek minden körülményt hogy azt a kor és hivatásának megfelelő színvonalra emeljék s életképességét fokozzák. A községnek elismerést érdemlő áldozata s a felügyelő-bizottságnak mindenre kiterjedő figyelmessége lehetővé teszik, hogy rövid időn belül ipariskolánk egyike lesz a jobbak közül. Jövő tanévben a cipész, csizmadia és szabó tanoncok külön szakoktatásban részesíttetnek. A rendes tanerők száma hárommal szaporíttatik s a rajzoktatásra kiváló gond lesz fordítva.

— *Iskolaberendezés.* Az ág. hitv. ev. egyházköztség ujonnan épülő iskolájának bebutorozására és felszerelésére a napokban tartatott meg az árlejtés, s a munkát Schlosszer János és társai szarvasi asztalosok kapták, akik az előirányzott 5052 koronából 1.5 százalékot engedtek, vagyis 4976 kor. 22 fill. összegért vállalták.

— *Trafik dolog.* Az állam október elsejétől kezdve az „Egyiptomi” és

„Princeszász“ cigarettákat a kistőzsdékben is fogja árusítani. A „Király“ s „Duna“ cigaretták, valamint a „Rozitta“ szivarok árusítását ellenben beszünteti.

— **A leejtett óra.** Az óráshoz beállít a minap egy atyafi.

— Mögállt az óráim, kirömalással.

Az órás átveszi a kérdéses órát, ráteszi a félszemére a nagyítót, fölnyitja és belenéz a szerkezetbe.

— Baj van, — szólalt meg hosszas vizsgálódás után az iparos. — Ezt az órát maga leejtette.

Az atyafi csak csóválja fejét a nagy tudományon, hogy így eltalálta a mester a bibit, de azért szeretne valami enyhítő körülményt fölhozni a mentségére, hogy minél kevesebbet számítson érte az órás.

— Nem lehet kiröm annak olyan nagy baja, mert igaz hogy leejtöttem de — de azonnal föl is kaptam.

Az enyhítő körülmények figyelembevételével az órás mindössze egy koronával számított többet a javításért.

Ház eladás.

Beliczey-utca 100 sz. családi ház előnyös feltételek mellett eladó.

Tudakozódni lehet

Temesváry Edéné tulajdonosnővel
2—3 **Nagylakon.**

Hirdetmény.

Szarvas község előljárósága ez uton is közhirre teszi, hogy a bekéscsabai állami mértékhitelítő hivatal tisztviselője a mértékek és mérő eszközök időszakos hitelesítését Szarvas községben folyó évi augusztus 22. napjától fogja végezni szeptember hó 24. napjáig bezárólag. A hitelesítés helyéül a község háza udvarán levő, eddig is mérték-hitelesítésre használt helyiség jelöltetik ki.

Mint hogy az időszakos hitelesítésben való részvétel az 1907 évi V. t.-cz.-ben megszabott törvényes kötelesség, melynek elmulasztása az idézett törvény cikk 32. §-a szerint 200 koronáig, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, - figyelmezteti az előljáróság a lakos-ságot, hogy az időszakos hitelesítésben mindazon felek tartoznak részt venni, a kik a közforgalomban mértékeket és mérőeszközöket használnak, tekintet nélkül arra, hogy a hitelesítésre előzetesen jelentkeztek-e vagy sem.

A hitelesítés sorrendjére, ngyszintén a hitelesítési eljárásra vonatkozólag részletes felvilágosítást nyújtanak a község házában és a község utcáin kiragasztott hirdetmények.

Szarvas, 1910. évi július hó 28.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. **Kovács János s. k.**
főjegyző. bíró.

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

Hirdetmény.

Közhirre tételik, miszerint a nem tényleges állományu hadseregbeli ugy szintén honvédségi legénységnek ellenőrzési szemléi a folyó évben sem lesznek megtartva.

A tartalékos tiszteknek és tisztviselő valamint hadapród jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddig módon a folyó. évben is megtartandó.

Szarvas 1910 évi július hó 29-én.

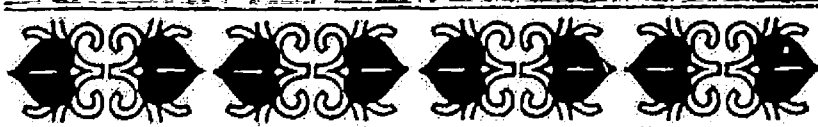
Az előljáróság nevében:

Jeszenszky, jegyző.

Eladó vagy kiadó ház

Özv. Tájber Gusztávné urnő háza eladó, esetleg egy 4 szobás és egy 2 szobás lakás a megfelelő mellék-helyiségekkel hasznóberbe kiadó.

Értekezni lehet **POHL KÁROLY** községi számvevővel.

Lapunk nyomdájának könyv-kötészetében egy ügyes fűző-fésszel könyvkötő tanulóknak felvételik. o o o o o

Kiadó lakás.

Sárkány Ferenc házában egy 5 szobás lakás a hozzátartozó mellék-helyiségekkel **Szent Mihály napjától** kiadó.

1—3

Hirdetmény.

A Szarvasi Ipartestület
o o **Elnöksége** o o

közhirre teszi, hogy minden iparos ki tanoncot tart, annak

felszabadulási

idejét az ipartestületnél, mint hatóság-nál az 1884. évi XVII. t.-cz. 73. §-a rendelkezése alapján két hónappal a szabadulás előtt okvetlen jelentse be.

Szarvas, 1910. augusztus hó.

LISKA SOMA
elnök.

TÁKOS LAJOS
jegyző.

Árverési hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság ezennel közhirre teszi, hogy a vásári és piaci hely-pénzszedési jog 1910 szeptember 1-től 1911 augusztus 31-ig terjedő 3 évre 1910. évi augusztus hó 13-án d. c. 10 órakor fog a község háza tanácstermében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe adatni.

A kikiáltási ár a képviselőtestület. 182/1910. kgy. sz. határozatával 2000 koronában lett megállapítva s ezen az alapon elért eredmény egy évi bérösszegnek fog tekintetni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százaléka, vagyis 200 korona teendő le készpénzben, mely összeg az első félévi bérbe fog betudatni.

Bérlő köteles félévi hasznóberí összeget készpénzletétel, telekkönyvi bekebelezéssel vagy pedig az előljáróság bírálata szerint elfogadható két egyetemlegesen kötelezett készfizető kezessel biztosítani.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a községi főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Kelt Szarvason, 1910. évi július hó 29-én

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. **Kovács János s. k.**
főjegyző. bíró.

BŐRSZENY

ekcemára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy kergesedést idéznek elő, nagyon hat a Zucker-féle szabadgyógyszappan, amár ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokaság tapasztalatából, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megállapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyszappan a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésséget, ha a vastag krémszerű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a moskodás után egy ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függ ugyanis, hogy a baj által előidézett és elhaló bőrrészecskék lehüljenek és ezzel az erős viszketésséget okozó bőrringer enyhüljön, a bőr megújulását előmozdítassék és a Zucker-féle szabadgyógyszappant hosszabb ideig használunk, rendszeresen hamarosan lehámlik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt célszerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bő krémmel tovább ideig kenni, míg különleges kezelésre többé nincs szükség. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléseknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyszappanja a leghathatósabb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszappanjának hatása és mennyisége valamivel gyöngébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerüzletben, drogériában, illatszerekkereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjük rábeszélésnek, hogy értéktelen szappanokat szózzanak nyakunkba.

A Zucker szabadgyógyszappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-lárában.

Két darab

író gép
szabadkézből
igen olcsón eladó.
Cím a kiadóban.

Eladó ház.

Az első kerületben egy 4 szoba és melléképületekből álló ház eladó. Értekezni a kiadóhivatalban.

730 - 1910 szám.

Nagymágocs község előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

Alulírott előjáróság ezennel közhirre teszi hogy a községhez tartozó *Lajoshalom puszta* fekvő 1000 (egyezer) kat. holdon hat egymásután következő évben gyakorló

Vadászati jog

f. évi augusztus hó 15-én

d. e 10 órakor, a helyszínén megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek **haszonbérbe** fog adatni.

Kikiállási ár 50 (ötven) koroua.

Árverezők tartoznak a kikiállási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt az árverést vezető kezeihez, bánatpénz fejében letenni.

Az árverési és bérleti feltételek Nagymágocs község jegyzői irodájában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s az árverés megkezdése előtt az árverezőkkel közölni fognak.

Nagymágocs, 1910. évi augusztus hó 2-án.

Szilády. s. k.
jegyző.

Határ. s. k.
bíró.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crémet

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1' kor.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész **Arad.**

Kapható Szarvason: 8-8

Miklós Pál, Bugyis Andor és Csábrády János gyógyszerüzletekben.

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben eldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész, kristálylimonádé gyára Szabadkán.

14-25 Kapható: Földes Józsefné úrnőnél Szarvason.

Rendelés szerűen készült

színes vászonöltönyök
: finom nyári felöltők :
: nyári sacco-öltönyök :

elsőrerű kivitelben, jutányos árban kaphatók.

DEUTSCH F. KÁROLY ES TÁRSA

férfiszabóknál.

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. szám.

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jutányos áron

eladó.

— Cím a kiadóban. —

Eladó szőlő.

300 □-él legjobb minőségű szőlő a
macólaposban azonnal eladó. Értekezi le-
het a tulajdonosnál

Czibulya Jánossal.

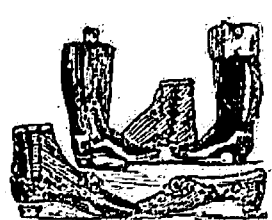
Gróf Csáky Albin-utca 232 sz.

4—4

Kiadó uri lakás.

A fő úton 5 szobás és mellék-
épületből álló uri lakás novem-
ber hó 1-től használatba kiadó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Czipész üzlet

Fiók Fiók
Gyoma. SZARVAS. Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elváltalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozem, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sémfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét taragását eszközlöm. ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyőkér és remezből kaphatók.

Nagysád imádom Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek: LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének: kirakatában láthatók.

Használt szőlő karó

szabadkézből

jutányos áron eladó.

— Cím a kiadóban. —

Eladó föld.

Özv. Boros Pálnénak a Halasztólkei, mintegy 133 hold földje tanya-épületten továbbá egy szabadalmazott 15 soros Simlex sorvetőgépje merítő kerekkel eladó. Venni szándékozők forduljanak

Biki Nagy Imre községi aljegyzőhöz.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám: 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

S Z A R V A S O N, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, salragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

Sámuel Adolf könyvnyomdája, Szarvason.